

UDVARHELYI HIRADÓ

UDVARHELYMEGYE FÜGGETLEN POLITIKAI LAPJA.

Előfizetési árak:

Egész évre 8 kor. fél évre 4 kor. negyed évre 2 korona.
Egy szám ára 16 fl. — Tanítóknak egész évre 6 korona.
Telefonszám: 14.

Felelős szerkesztő: **Bersek Aladár.**

Hirdetések a legolcsóbban számíttatnak. Nyilttér sora
50 fillér. Megjelen hetenként egyszer, 6-8 oldalon vasárnap
A hirdetés és nyilttér díja előre fizetendő.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: **Becsek D. Fia** könyvnyomda

Alakítsunk Védő-egyletet!

Székelyudvarhely, márcz. 16.

Bécsben a kimondhatatlan nyomort és szendést helyezték részünkre kilátásba.

Ez ellen, ha nem akarjuk nyakunkat odaadni a selyemzsinórnak: védekezünk kell. Politikai téren a válság folyama alatt annyi csalódás ért, hogy a védekezést társadalmi térre kell átvinnünk. És ez irányban a központi Védőegyesület már akcióba is lépett s annak szervezését Székelyudvarhelyen sem lehet tovább halasztani, mert a válság bonyodalmai napról napra nyomasztóbbá teszik a helyzetet s a kényszerítő körülmények mind jobban sürgetik a kibontakozást.

Az országos magyar iparegyesület határozati javaslattal indított akciót a hazai iparcikkek támogatására. Az Emke is megmozdult. Érintkezésbe lépett az országos iparegyesülettel, mint központtal, a törvényhatóságokkal, a kereskedelmi és iparkamarákkal, összeállította azon gyártmányok törzskönyvét, melyek itthon készülnek, felhívásokat bocsájtott ki és igyekezett megtölteni a társadalom levegőjét a honi ipar pártolásának köteleességérzetével.

Ez a mozgalom már három év óta tart, de még mindig csak lokalizált állapotban silylódik. Pedig arról van szó, hogy a mi a miénk, azt becsüljük meg. Hogy ragaszkodjunk a saját alkotásunkhoz, hogy ne fizessünk az idegen munkának tributumot, hogy kiszabaduljunk abból a méltatlan helyzetből, mintha a nemzet képtelen volna saját szükségait a saját emberségével feldözni.

Az a pénz, amelyet forgatunk, jelentékeny részben nem a mienk. Hiszen az államot és a társadalmat egyre-másra négymilliárd korona adósság terheli. Ezzel a szörnyű összeggel nem a nemzet egyik rétege terhelte meg a másik réteget, hanem a külföldi tőke fekdűt rá az egész nemzetre.

Már most, a kinek eladósodtunk: ugyanannak az iparát megvesszük a tőle vásárolt drága pénzzel. Az eladó haszna kétszeres. Nyer a pénzén, nyer a készítményén. A vevők mi vagyunk. Fizetjük annak a pénznek kamatját, amelyvel vásárlunk; fizetjük a készítmény anyagát, anyagának feldolgozását, a munkabért, a gyár befektetésének törlesztési hányadát és a vállalatra eső összes állami és helyhatósági terheket. Ilyenformán adófizetői vagyunk az idegen államnak, a városnak, az iskolának; hozzájárulunk utjainak, iskoláinak, laktanyáinak építéséhez; résztveszünk a tisztviselők fizetésében; emelünk számukra gyárakat, tartunk munkásokat, fokozzuk a forgalmat, javítjuk a megélhetési viszonyokat, előmozdítjuk a civilizációt, gyarapítjuk a tőkegyűjtést — egyszerűen izmok rakunk arra a gazdasági előtartalékra, a melylyel a vigéczek százai hahannak meg naponkint; elfojtani ipartermelésünk csirait s finom és zsenge gyökérzetét kitépni a honi föld talajából.

Van-e még példa széles e világon ehhez fogható öngyilkosságra?

Ausztria minden vonalon gazdasági háborút folytat ellenünk. Jól megértsük: nem védekeznek, hanem támad. Akkor is támad, midőn

állatbevitelünk elé fortélyos akadályokat gördít; akkor is, midőn bécsi muzeumba helyezi el a közös költségen meg tett keleti utazásnak gazdag gyűjteményét; akkor is, midőn a hadsereget felszereli, vagy midőn az agyongyötört nemzetet kvótaemelésre kényszeríti. E támadó hadjáratban részt vesz ott mindenki: a társadalom, a kormány, az igazgatásnak minden szerve, Bécs város polgármesterei hivatala és a tartományok helytartóságai. Gyárak, hatóságok, műhelyek, irodák, szállítási vállalatok, raktárak és boltok egységesen vannak arra szervezve, hogy a magyar gazdasági életet elnyomják, kiaknázzák, megfojtsák és izolálják. Ezt célozzák az összes vám és kereskedelmi szerződések, erre működnek a konzulátusok, ezt segítik elő az autonóm vámtarifa összes tételei és ide munkál Fejérváry ur is.

A „Magyar Védő Egyesület“ már két évvel előbb szintén igaz hazafias érzéssel szervezkedett s a kibontott zászlójára ugyanazon szent ígét írta fel, hogy ez ország közönsége vonja meg a pártolását az idegen ipartól s karolja fel a magyar gazdasági érdekeket és pártolásával támogassa a használható hazai iparcikkeket és termékeket.

A „Magyar Védő-Egyesület“ célja ugyan az, amit a nemzeti szervezkedéssel bizton remélhetünk, nem kevesebb, mint: „a hazafias társadalom minden tényezőjének egyesítése, hogy a hazai ipari és mezőgazdasági terméket a külföldi versennyel szemben megvédje és fejlessze.“

Kétségtelen, hogy hóból, jégből okos ember nem csinál magának faragott képeket De nagy

A mintázás.

— Irta: **Hargitta Nándor**, szakisk. igazgató. —

A mintázás már rég időktől fogva a művészetben fontos szerepet játszik és minden időben művészi beccsel bírt és éppen ezért szándékozom néhány sorban annak művészi beccével foglalkozni, előre kijelentvén, hogy a mintázás tulajdonképeni fogalmával sokan nincsenek tisztában. E téren 25 év alatt szerzett tapasztalatom feljogosít tehát arra, hogy a mintázást szakszerűen ismertessem.

Megjegyezni kívánom, hogy nem célom ez alkalommal a görög, antik vagy nem tudom más nemzet szobrászművészetével foglalkozni, mivel e célra számtalan műtörténelmi könyv áll rendelkezésre. Közleményem tehát csak a művelt és mindennapi élethez szükséges finomabb érzést felkölő mintázásról akar beszámolni, illetve némi felvilágosítást adni az érdeklődőknek.

Mielőtt azonban a különböző fajú mintázásokkal foglalkozván, azokat érinteném, azt hiszem, a t. olvasóimnak tisztában kell lenniük azzal, hogy mit is tesz ez a szó: mintázás. Mintázás alatt leginkább agyagból kézzel formált, mintázó-fácskák segítségével részint természet (ember alak, portait, növény, állat stb.), részint pedig a természetből stilizált tervek után való agyagban készített művészi, iparművészeti, használati és dísz tárgyak készítése értendők. A mintázó szó leginkább az agyagmunkára értendő. Azonban ha valamely műtárgy sok finomsággal, lágyan, tetszetősen el van készítve, legyen az akár márvány, akár fa, akár elefánt csont és akár gipsz vagy stukkó, akkor is azt a kifejezést szoktuk használni, hogy szépen meg van mintázva, ezen szóval a fentieket kifejezve. Tehát a mintázásra legalkalmasabb az agyag, azonban nem minden agyag

alkalmas a mintázásra. Leginkább használatban van a kék és sárga mintázó agyag. Mennél finomabban van az agyag iszapolva, annál finomabb munka készíthető belőle. Tudjuk, hogy az agyag természetében rejlik, hogy rövid ideig való használat után megszokott száradni, repedezni, miért is az agyagot munkaközben gyakran meg kell nedvesíteni és ha a munkát abban hagyjuk, azt rendszeren nedves kendőkkel letakarjuk, hogy az, míg újból folytatjuk a munkánkat, ne keményedjék meg, mert tudvalevő, hogy csak lágy állapotban lehet agyagban mintázni. Tudnunk kell továbbá azt is, hogy az elkészült minta agyagban nem maradhat meg mert így nem lenne alkalmas; összeropedezik és ápolás nélkül, hasznavehetetlenné válik. Ennélfogva a készlen megmintázott műtárgyat akár azt később márványba faragják, vagy bronzba öntik, vagy terrakottából készül vagy finomabb és fából faragandó mintának szolgál; de minden esetben gipszszel leöntik és csak ezen eljárás után a negatív formából való kiöntés után nyert pozitív minta szolgál a tulajdonképeni eredeti mintának. A laikusok aligha tudják azt, hogy minden márvány és bronzszobor, amelyet nap-nap után hol itt, hol ott látnak, előbb agyagban meg volt mintázva; de ezzel nem is törődnek, hisz ők csak a kész szobrot látják, azt esetleg megdicsérik vagy lebírálják, de hogy az a mű miképpen születik, azzal nem törődnek. Nekik inkább az imponál, hogy milyen szép is az a bronzszin vagy hogy tudták azt ilyen szépen bronzba önteni. Vagy ha alkalma van némelykor egy mű:erebe betekinthetni. csodálkozik, hogy az az olasz milyen nagy:zerűen tudta a meckanikus márványkopirozást elkészíteni és természetesen az első benyomásából kifolyólag önkéntelenül is a márványból készült munkát dicséri. S így a laikus a tervező művész által nagy tudással és gyakran véghetetlen fáradtsággal megmintázott és a márvány mellé tett mintára nem is néderit, mert hiszen az csak gipsz.

Dr. Carl von Stegmann „Handbuch d Bildhauerkunst“ (Zweite verbesserte Auflage, bearbeitet von

Dr. J. Stockbauer) című érdekes német művből következő részt idézem, mely körülbelül így szól: A szobrász tudása. A szépségi érzék, tehetség és technika, még nem elegendő a szobrászathoz; kell oda még sokoldalú tudás is, a mely őt a munkában támogatja. Először is nemcsak a természet külső megjelenéséről és alakjáról kell ismernie, hanem szükséges tudnia azt is, hogy mily körülmények között lépnek azok fel; ismernie kell tehát az élet organikus törvényeit, mennyiben vannak azok hatással egymásra. Miután a szobrászművészet csak a formákkal hat, így az a legnagyobb igazságot követeli. A szobrászművészet előnyösebb a más művészetekhez viszonyítva annyiban, hogy lelkünkre értelmesebb, érthetőbb, mint más művészetek. A szobrász az azonban feltétlen a természet törvényeivel tisztában kell, hogy legyen, hogy így azok szépségeit műveihez felhasználhassa.

A szép- és művészet általános törvényeire az esztétika és a filozófiának egy része tanít minket. Azoknak a törvényeknek alkalmazása azonban különböző; mert a tulajdonképeni módot és előállítást a legkönnyebben ilyen művek megfigyeléséről ismerjük, hogy a műfejlődésnek melyek az igazi gyöngyei, a melyekben a szépeknek örökös törvényei az ember életébe mélyen behatolnak és öntudatlanul is érvényre jutnak. Mindenekelőtt azonban szükséges a művésznak, hogy az ideáinak látókörét gyarapítsa, mert csak a fantázia képes arra, hogy ismert dolgokat újabb összeköttetésbe hozzon, illetve újabb művek tervezésére átalakítson. Így a természet és a hirneves művek tanulmányozása is, melyre a technika és az ismeretek elsajátításához feltétlen szükség van, a szobrász ideáit gazdagítja.

Hanem ez még mind nem elég; a szobrász iparkodjék a sokoldalúság elsajátítására is. Hajlamaihoz képest, régészeti, történelmi, természettudományi vagy belletrisztikus tanulmányokat szerezzen, mindenekelőtt pedig olvassa a kulturtörténelmet tudásának, tanulmányainak előmozdítására.

tetteiből erőt, biztatást és kitartást tud meríteni a jövőre. Ötvennyolcz esztendeje immár, hogy rügy-fakasztó, virág hozó márczius idusza kiuyította a magyar nemzet szívében is a legszebb virágot: a nép szabadságot. Azóta sokszor megültük már a szabadság ünnepét; sokszor felujítottuk lelkünkben a nagy napok emlékezetét, hogy abból tanulságot merítsünk, — de az erőre, a kitartásra, s a jobb jövőbe vetett reménységre soha nagyobb szükségünk nem volt, mint éppen ma.

Mert ma éppen az forog koczánk: amit 1848. megadott. 1848. ősi alkotmányunkat állította vissza, népképviselést, felelős kormányt, saját szabadságot adott a magyar nemzetnek: de 1905. és 1906. mind ezt egy toll vonással megsemmisítette, s a nemzeti akarat helyébe az abszolút császári akaratot tette. Ma éppen ugy nem rendelkezhetünk saját magunkkal, vagyonunkkal, hadseregünkkel, — mint nem rendelkezhetünk 1848. előtt, vagy az abszolútizmus ideje alatt. Más nemzeteknek a haza azt jelenti: öröm, dicsőség, békesség, szabadság; nekünk pedig azt jelenti: siralom, küzdelem, szolgaság, megaláztatás. (Igaz. Ugy van.)

Egy jobb korszaknak a felderülése, nemzeti önállóságunk, szabadságunk kivívása: csak az 1848-iki eszmék diadalra juttatásával lehetséges. Ezeknek az eszméknek diadaláért kell tehát ünnepet szentelni évről-évre, mignem azok a haza minden fiának lelkében élő hitté, erős meggyőződésé, izzó szenvedélyé változnak; míg nem győz az igazság, győz a nemzeti akarat.

De ne feledjük, hogy siker csak ugy érhető el, ha a polgárság jogait fel nem adja; szabadságát áruba nem bocsátja semmi kincsért, ha rendületlenül kitart a nemzeti küzdelem mellett. A döntő csata, tisztelt polgártársak, a mi kezünkbe van letéve. Tartunk össze. 1848. márczius 15-ből merítsünk reményt egy jobb jövőre, mert jönni kell, jönni fog egy jobb kor, mely után buzgó imádság epedez százezrek ajkán. Ennek a jobb jövőnek a reményében üdvözölve Székelyudvarhely független polgárságát; üdvözölve a mai nap szónokát: *Ugron Gábor* polgártársunkat, a mai ünnepélyt ezennel megnyitom. (Éljenzés.)

Most *Kovácsy Ernő* joghallgató a Talpra magyart szavalta el hatásosan, mely után *Ugron* tartotta meg a beszédét.

(*Ugron Gábor beszéde.*)

Polgártársak! Testvérek!

Egy arab közmondás azt mondja, hogy a Nilusnak víze az Isten könnyétől árad meg. Az isteni könnyörület, a nép nyomorának szájalma az, mely oly nagy, hogy még az Isten szemére is könnyet csal, mely a Nilus vizében áradást hoz létre, és az ár kiszáll a mezőkre, megtermékenyíti a földet, megtermékenyíti a levegőt. Milliányi nép él az Ur irgalmából, kegyelméből, egyetlenegy sóhajtásából.

Márczius, a mi márcziusunk a nagy Istennek, a népek Istenének egy mosolygása volt 1848-ban. E mosolygásból kelt a népeknek ébredése, nemzeteknek szabadsága, hősöknek harca és küzdelme és egy új világnak ébredése. A mostani márcziusunk szomorú, hideg, fagyos, zivataros, mint az abszolútizmus uralma. (Igaz! Ugy van!) De sem a szél, sem a zord idő a tavasz jöttét örökre fel nem tartóztathatja, eljön a pillanat, mikor a földnek mélységes vére érezni kezd: virágok fakadnak, virágok után gyümölcs támad, mely tartja és táplálja a nemzetet, mely gondolat, eszmével buzdítja a kitartásra, megedzi a harczra. (Éljenzés.) Az a márczius nem egyéb, mint a természetnek ébredése, az új életnek fakadása, s ha szétnéz bármelyik öreg ember a mezőkön és völgyeken, azt fogja látni, hogy ott, hol csak vad tenyészet volt ez előtt még évtizedekkel, az ember munkája új termést, az ember munkája kenyeret hoz létre; s ha tekintjük a világ eszméinek forrását, azt látjuk, hogy majdnem minden tavasz egy új gondolatot, új eszmét csatol azon kincsekhez, melyekben biznak a nemzetek, melyekben biznak a népek. Azon új eszme, gondolat nem egy visszaesés, nem egy megtántorodás, elbukás, az a haladás eszméje lépcsőről-lépcsőre előre. És ha körültekintünk Európában, azt mondhatjuk, hogy hasztalan mutatja a hatalom féltő ágyuit, 1848. márcziusától kezdve Európa népei mind szabadok és szabaddabbak lettek, több és több szabadságot nyertek, és mi kevesen vagyunk azok, kik szolgaságban maradtunk. (Igaz! Ugy van!)

Miért nem lehet ez? Miért kellene hát, hogy a magyar nemzet legyen éppen az, mely, midőn abban hitt és reménykedett, hogy eljött a maga szabad fejlődésének kezdő határához, kivívja a nemzeti államot, kivívja a maga nemzeti nagyságát, helyét a művelt államok között, a tisztelt népek között; mi indít minket arra, hogy azt higgyük, hogy saját függetlenségünket meg nem védelmezhetjük és szabadságunkat oda, kellene hogy adjuk? Semmi, uraim! mert amint felszabadult körülöttünk Románia, amint

felszabadult Szerbia, felszabadult Bulgária, megalakította Görögországot, létrejött a kis Montenegró, mindezen kis népek biznak a saját jövődjükben, saját hivatásukban és nem találkozik kislelkü nyomorult, ki a kétségbeesésnek gondolatát hirdeti és Istent csak káromolja, hogy ezt a népet csak azért alkotta, hogy más nép zsákmányává váljék. (Igaz, ugy van! Éljenzés)

Tisztelt Polgártársak! Testvérek! 1848-ban megalkották a nemzeti államnak kereteit, megalkották a magyar nemzet alkotmányának kereteit. De a zsarnokság ráütött hadával és midőn azt őseink vitézsége eltiporta és elűzte, akkor két császárnak zsoldos hada rontott a nemzetre, hogy a nemzetnek elfojtsák a fejlődését, eltiporják alkotmányát. Ne felejtjük, hogy mindaz, amit a nemzet a társadalom érdekében hozott, midőn felszabadította a jobbágy-ságot, a könyörtelenül kitett szolganépből szabad nemzetet alkotott, midőn a társadalom megnyitotta ama bilincseket, befogadta a milliányi tényezőt, ugy mint az akaratnak, törekvésnek, erőnek a tényezőit, oly nagy reformot hajtott végre, melyet a zsarnokság sem semmisíthetett meg; el kellett hogy ismerje. Ezért, midőn a politikai reformok társadalmi reformokkal együtt jelentkeznek, a társadalmi reformok, ha azok érettek voltak, szolgálatába lépnek a politikai reformoknak és mindazon erő, mely a társadalmi reformból kisugárzik, a politikai reformoknak erősségévé válik. Maga az 50 es évek abszolútizmusa a felszabadított népet a rögtől fel kellett hogy oldja, de csak a maga közegeinek, a maga katonai hatalmának bilincseibe verte. A politika feladata volt, hogy a népet szabaddá tegye Ausztriának befolyásától, hogy szabaddá tegyük az önkényuralomtól, a szoldateszka hatalmától. Azt hitte, hogy ez meg is történt alkotmányunk visszaállításakor, királyunk koronáztatásakor. Mégis mit tapasztalunk? Dacára annak, hogy akkor a mi alkotmányunkat erősnek, megdönthetetlennek és megvívhatatlannak hirdettük, azt egy erős, hatalmas küzdelemből, mint diadalunk-jelét, mint régi törekvésünk szentségét, ugy hoztuk a nemzet törvényhozásába, életébe. Mit tapasztalunk testvérek? Hogy újból felemelte fejét az önkényuralom, a népek szabadságát, jogát, alkotmányát el akarják ragadni, el akarják rabolni (Nem engedjük. Igaz.) de nem ugy, mint a hogy teszi az oroszlan, mely megragadja zsákmányát és széttépi, ugy ragadja magával; nem ugy, mint férfiak férfakkal küzdenek, hanem ugy mint a rókák, sakálok. Eljönnek éjszakának idején, akkor lépnek meg minket, mikor alszunk, pihenünk. (Igaz, ugy van.)

Polgártársak! Ki hibás? Senki más, mint mi magunk. (Igaz, ugy van) Mit ér Sámsonnak minden ereje, ha Delila lenyirhatta haját, ha kiszolgálhatta ellenségének, hogy az ellenség száraz malmába hajtsa bele, mely ellenségnek örölte a kenyeret. Mit ér egy nemzetnek minden vitézsége, mingen munkássága, ha az a nemzet nem óvatos, ha az a nemzet nem elővigyázó, ha teljes bizalommal oda adja magát olyan vezetésnek, irányítóknak, kik az ő jogait apránként kiszolgáltatják, az ő várát kövönként lehordják, hogy ne tudja, akkor annak kapuit rothadni engedik, csak azért, hogy ha majd megtámadják a nemzetet, hogy essék kétségbe, hogy milyen gyenge, futnia kell. Tekintsünk végig, 1867-óta minden esztendőben egy-egy bástyafalat leromboltak és ne csodálkozzanak, hogy egyik résen beözönlök az ellenség, mikor Budapest fővárosban, a királyi lak mellett, Mátyás király várában laknak azok az árulók, kik Magyarország alkotmánya ellen minden nap, minden órában összeesküsznek. (Élénk éljenzés.)

Polgártársaim! Nekünk 1848. nem egy lezárt könyv, nem egy befejezett igazság. 1848. csak egy utmutatás, mely arra tanít minket, hogy a nemzet naggyá a szabadság által válik erőssé, válik a testvériség által és tömörre válik az egyenlőség által. Ez a 3 elv az, mely a XIX. századnak megalkotta nagy nemzeteit, ez a 3 elv az, mely vezette őket a politikai munkásság terén, irányította az állam megalapításánál. Igen, ők tarthatták, hogy őket csak ez a 3 elv vezette, ők boldogok voltak, nem érte őket a török átok, a rossz szomszédság, nem kellett, hogy védelmezzék magukat a rossz szomszéd ellen. (Igaz, ugy van!) Nálunk nem elég a szabadság, egyenlőség, testvériség. Nálunk van még egy nagy elv, egy még nagyobb, még szentebb, ez a nemzeti államnak az eszméje, a független Magyarországnak a fogalma. (Igaz.) Nézzenek körül önök Európában, amely nép nagyot tud cselekedni, amely nép eszméket tudott gondolni, amely népben az erők egy központot találnak, a körül csoportosulnak, nagy és hatalmas

munkát végeznek, azok mind nemzeti államok, azok nemcsak az állam fogalmáért, hanem azért a nagy, véghetetlen nagy testvériségi kapocsért, hogy nemzet küzdenek egy nyelvért, egy civilizációért, egy czélnak munkásai, kiket a kormány vezet. E czéllal szembe a kormány sohasem jut, mert csak az juthat kormányra Franciaországban, csak az juthat kormányra Németországban, Angolországban, ki a francia elveket, törekvéseket, vagy a német célokat, vagy az angol gondolatot leghivebben, legigazságosabban szolgálja.

Hogy vagyunk mi uraim? Mi bennünk él egy nemzeti államnak eszméje, él a törekvés, vágy, de munkánk nincs szervezve, vezetve, sőt ellenkezőleg, hogy azok, akik intézzék és vezessék a nemzet munkásságát, czélt, irányt tűzzenek ki és az utakat jelöljék ki s egységessé tegyék a nemzet szétszórt törekvéseit és az alig-alig fejlődő ipart, azon törik a fejüket, hogy miként öljk ki a szabadság vágyát, mikép ejtsenek sebet Magyarország nemzeti voltán. (Igaz, ugy van!) Tisztelt Polgártársaim! Egy nemzet annyi öntudattal, annyi büszkeséggel, annyi jó tulajdonsággal, miért kell hogy mindig és annyiszor elárulva legyen? Miért kell, hogy minekünk a belső árulással, a mi belső ellenségeinkkel küzdjünk, hogy egy lépést előre tehesünk? Mert a mi lépésünk, fennállásunk botránkyó azok szemében, akiket azért választottunk, hogy a nemzetnek legyenek fejei, vezetői és ő bennük találja a nemzeti akarat legnagyobb kifejezését, a nemzeti öntudat csucsát. Nagy csapás ez tisztelt Polgártársak! Mert éppen az az erő, a hivatalos hatalom, mely nem hatalma a császárnak, nem hatalma a királynak, hanem igaz és természetes hatalma annak a népek, melyik fizeti, eltartja, nem válik a nemzeti munkának tényezőjévé, nem válik a nemzeti haladásnak lépcsőfokává, nem történik az, hogy azok, akiket a nemzet a maga jó-hiszeműségéből, a maga kedvteléséből magasabbra emel, legyenek elől, hogy a megvívandó harczban betöltsék az ellenség árkait, hogy az utánna következő nemzedék annál könnyebben jusson a nemzeti célhoz. Ellenkezőleg, magát az ifjuságot a maga eszményi voltában igyekeznek megfertőztetni, hasznalásra tanítani, a hasznosság elvének sikereit folyton felmutatni, mindig csak azt mondani, hogy azok, akik a magyar nemzetért küzdenek, mennyit szenvednek, miként pusztulnak, holott azok, akik összeesküdtek a nemzet ellen, rabbillincsbé hozták, rangban és kitüntetésben részesültek. (Ugy van!)

Igaz, amit mondanak, hogy a nemzet küzdelme nagy, terhes és súlyos nemcsak önmagában, hanem a szomszéd népekkel szemben is. Mi lesz a magyar nemzetből, ha hazafiságban, nemzeti felfogásban, nemzeti lélekben, nemzeti elszántságban akár a románok, akár a szerbek, akár más kis népek őt megelőzik. Hogy fogjuk mi azokat a románokat szerbeket a magyar kultúra vonzó erejében megtartani, a magyar állam munkásai közé besorozni, ha azok azt látják, hogy a mi nemzetünk hitványabb, gyengébb, kevesebb nemzeti erőt, tartalmat, gondolatot, elszántságot tud kifejteni, mint az ő fajuk saját államukban Romániában vagy Szerbiában. (Igaz.) Mire van szükség? Arra van szükség, hogy a nemzet, ugy amint most látszik, legyen egységes, legyen kitartó, az árulokat szorítsa vissza, ha nem teheti erővel, hatalommal, mert azt tiltja az okosság, teheti a világ legnagyobb erejével és hatalmával, a megvetéssel. Teheti azzal, hogy minden magyar ember egy gondolatban, egy eszményben egyesüljön, mint egyesültek 1848-ban, márcziusban a mi apáink a szabadság szeretetében, a magyar nemzeti állam kivívásában. Ne engedjünk, ne alkodjunk, mert magyar nemzeti állam nélkül elveszünk, nincs más erő hatalom az európai népek között, csak az, hogy erőt roppant nagy körben, az állam keretében vannak szervezve és irányítva. Inkább zuduljon reánk az abszolútizmus és az önkényuralomnak mindeu hatalma és erőszaka, mintsem, hogy mi magunk tántorodjunk el márcziusnak elveitől, márczius elvei alapján megalkotta nemzeti államtól. Inkább zuduljon reánk, mert az abszolútizmus ma már nem élhet sokáig. Az az állam, melyet abszolút kormányoznak, uralkodnak, kiválik Európa testéből. A népek gondolkodásban, a közgazdasági viszonyoknak minden hatalma, a tudás, gondolkodás minden tényezője szabadságra vágyik és látjuk, hogy az az állam, mely összefoglalja a nemzet akaratát, a közgazdasági erőket, a nemzetnek fejlődését, haladását, az sokáig abszolút vezetés és uralom alatt nem lehet, mert ha lehetséges volna, akkor a muszka czár nem tárgyalna és nem alkudoznék az alkotmány felett, hanem ko-

zákjait küldené a népre, de ez nem lehet, mert nem lenne egy hatalmas Isten, ki a népeket őrzi. Az isteni gondviselés rabszolgának nem teremtett senkit, ki szolgál, rabszolga lesz saját hibájából; erejének fogyatékoságából, gondolkodásának törpe voltából válik azzá, mert nem az a kérdés, hogy a nemzeti munkában ki milyen munkát képes elvégezni, hanem hogy azt a munkát saját lelkének sugallata szerint, jó akaratából tetszése szerint végezze, ne pedig parancsszóra saját akarata ellen. (Igaz!) Lehetetlen tisztelt Polgártársaim, hogy ma, a XX-adik század kezdetén, mely a rohamos haladásnak százada, mikor a tudósoknak nemcsak a gondolatai hoznak szabadságot, mint a XIX-edik században, hanem a gyakorlati tudomány minden egyes eszközével most könnyebbé teszi a földmívelést, hoz gépeket, melyek a munkát elvégzik, a kémia hasznos folyadékokat állít elő. Legyenek önök meggyőződve, hogy az mind az Istennek akaratából történik, az embernek látása, felfedezése, mert a sokaságnak eszközeit akarja az Uristen megszorítani, hogy a zsarnokság ellen annál könnyebben megvédelmezhesse magát. (Igaz, élénk éljenzés.)

Tisztelt Polgártársaim! Senki se bizakodjék el, mert a nemzet nagy, tartós célok előtt áll. Ha nem győzünk, nem pihenhetünk addig, míg a nemzet alkotmányát szabadságra nem visszük és ha győzünk, akkor sem pihenhetünk, mert az országot ki kell alkotnunk, szerveznünk kell ennek munkásságát, vezetnünk kell gondolkodását, oly magasra kell vezetnünk, mint más népekét. Nagy elszántságra, saját tudásunknak összetartására, testvérszeretetre van szükségünk; összetartás adhatja meg azt az erőt, hogy a nagy nemzetek sorába fejlődhesünk. (Igaz.) Senki se essék kétségbe, hanem tegye meg mindenki kötelességét, mert az Isten eljön, hogy a jogtalanul hatalmasokat megalázza, az erőszakosokat megfenyítse; akkor jelenik meg, mikor senkise gondol rá. Ezért nincs nagyobb inprovizator az életben, mint maga a történelem. Mikor megjelenik az Isten, nem kopogtat az ajtón, nem áll a hatalmas urak előszobájában, belép egyenesen, sujt és büntet, és e sujtott és büntetés között elnyomott nép felemeli fejét, szétszakítja a bilincseket, oly törvényeket hoz és alkot, hogy többet zsarnok nyakába ne ülhessen, zsarnok többé ne rendelkezék, hanem maradjon előtte az út, hogy haladhasson márcziusról márcziusra, míg így lépésről-lépésre építvén a nemzeti nagyság piramisát, egyszer eljut arra a magaslatra, hogy a báméskodó világnak azt mondja, hogy ime itt a nagy Magyarország. Éljen a szabad, nagy Magyarország! (Szünni nem akaró éljenzés.)

A beszéd után a Dalegylet kuruczdalokat, majd a Szózatot énekelte. Végül *Vajda* Ferencz az ünnepélyt bezárta.

A szép, lélekemelő ünnepélyről a Rákóczy induló hangjai mellett a legnagyobb rendben oszlott szét a közönség.

(A bankett.)

Székelyudvarhely város ünnepét sikerült társasvacsora zártba be, melyen mintegy 200-an vettek részt a Budapest-szálló nagytermében.

A pohárköszöntők sorozatát Dr. *Válentsik* Ferencz vezette be, ki *Ugron* Gáborra ültette poharát.

Ugron Gábor mintegy félórás hatalmas, szép beszédben a magyar népet éltette. *Fejes* Áron a koalíciót s annak vezérét *Kossuth* Ferenczet köszöntötte. *Gyertyánffy* Gábor, *Ugron* Gáspárt, a 48-as főhadnagyot éltette. Dr. *Kovácsy* Albert a jelenlevő *Damokos* Andor alispánt, *Kállay* Tamás — a polgárságot, *Szakáts* Zoltán — *Vajda* Ferenczet, *Vajda* Ferencz — a polgárságot, *Solymossy* Endre — az alkotmányt éltette.

Ezután pedig ősi magyar szokás szerint megindult a köszöntők árja s a nagy társaság igen jó hangulatban késő éjjelig elmulatott.

Politikai jegyzetek.

Székelyudvarhely, márcz. 16.

Miniszterek mennek; miniszterek jönnek. Mind úgy mutatkoznak be a náluk járó ujságírók előtt, mint a rendcsinálás jószellemei, a béke angyalai, akiknek egyéb vágyuk sincsen, mint a megbolygatott alkotmányos rend helyreállítása. Maghatóan szerények valamennyien; csak három-négy hónapi feladatokról beszélnek. Azután úgy is jönni fog a parlamentáris kormány, hogy felváltsa a hivatalnok-miniszteriumot. — Így beszélnek az új miniszter urak. Sokkal

érdekesebb volna azonban azt tudnunk, hogy mit gondolnak magukban. Mert a voltaképen való gondolatukból egy szónyt sem árulnak el: erre bátran mérget vehetnénk.

Ha olyanok volnának a kilátások, hogy egy-két hónap múlva parlamentáris állapotok visszaállítására lehetne számítani, akkor bizony a dicsőség-unt miniszter urakkal ezt a kurta időt már csak bevérték volna és nem neveztek volna ki három-négy hónapi pünkösdi királyságra új hivatalnok-minisztereket. Meg azután *Kristóffy* belügyminiszter sem foglalkoznék akkor olyan komolyan a lemondási tervvel, meg azzal a minden miniszteri működésnél erősebb akció tervével, hogy kilép a politikai agitáció terére és országosan szervezni fogja a haladó pártot.

Mindezek a dolgok olyan tünetek, amelyekből a mostani elszomorító állapotoknak, a mindenáron való rendcsinálásnak hosszantartására következtethet mindenki.

*

A magyar szabadság — ez idő szerint — rendőri felügyelet alá került. Ide érkezünk ötvennyolcadik évfordulóján azon nevezetes napnak, amely Magyarország politikai és társadalmi életének egy új fordulatot adott. Ötvennyolc évvel ezelőtt proklamálták a Szabadság! Egyenlőség! Testvériség! magasztos elveit. Ma pedig ott tartunk, hogy midőn egy ártatlan emlékünnevet akarunk rendezni, amidőn össze akarunk gyűlni a nagy idők emlékére, hogy egymást a haza szeretetére, nagy elődeink kegyeletes tiszteletére és nemes erények gyakorlására buzdítsuk, akkor esedeznünk kell a rendőrség jóindulatára, talán elnézésére, hogy kegyeskedjék megengedni azt, hogy egy hazafias beszédet meghallgassunk, egy vers elszavalásában gyönyörködhesünk és végezetül a szózatot elénekelhesünk.

A márcziusi vívmányok romokban hevernek. A nemzet fegyveres leigázása most van folyamatban.

Mit ünnepeljünk? Azt, hogy a sötétségre világosság; az elnyomatásra felszabadulás; a nyomor és szenvedésre: öröm és boldogság következik! Ez így lesz, így kell lenni, ha a nemzet bátran és elszántan kitart a maga igaza mellett.

Hiszen a márcziusi napokat is sötétség, nyomor és szenvedés előzte meg. Mégis összetörte bilincseit a nemzet és talpra állott. Ezt kell megünnepelni. Ünnepelni kell azt, hogy ez a sokat szenvedett és nyomorgatott nemzet sohasem kapta, mindig szerezte a szabadságot. Ünnepeljük tehát a márcziusi napok fenséges tanítását. — A nemzetnek csak egyetlen egy fegyvere van, de az erősebb a hatalom összes fegyvereinél és ez a törvény!

Ezzel a fegyverrel csakis győzni lehet! Ugy legyen!!

*

Alszik a magyar társadalom; alszik hosszú, mély, szinte halálos álmot. Olyan, mint az alföldi nóta szerelmes betyárja a tiszai csolnakban: Költi az apja, költi az anyja; költi, de nem hallja, nem akarja hallani. Hiába ébresztetik a nemzet vezérei, hiába szólítják az írók, nem ébred. Legyetek ti magyar honleányok, honszerető nők azok a tündérek, akiknek szavára felébred. Emeljétek fel ti esdő szavakat, kérjétek, könyörögjétek, sirjatok, parancsoljatok, hisz az ég megadta nektek az eszközt, a hatalmat hozzá szép szemetekben, kláris ajkatokban, deli termetetekben, érző és a hazáért vérző szívetekben. Nézzétek a példát, mely felragyogott előttetek. Felujulnak a régi szép idők ismét, felragyognak borus hazánk sarkcsillagai, evezhet bátran hazánk, nemzetünk hajója, nem veszthet az célt, aki ilyet lát. *Batthyány* grófné nemes utódjának házában, *Batthyány* Lajos grófnő zsurján *Desseffy* Aurélné nyakékjével adózott a haza oltárára s gyült, gyült sok ékszer, drágakő és pénz.

Amíg hazánknak ily leányai lesznek, nem vehet erőt rajtuk a kicsinyhitűség; nem féltem hazámat. — Rajta!

Nem mozdul a magyar társadalom, hiába a vezérek igyekezete, nem követi csatakiállításukat nemzeti hadsereg. Legyetek ti annak toborzói, hadd csapjon fel a nemzeti ügy katonájának.

Nagy, nagy tér nyílik előttetek. Egyiket hivjátok, ne pártoljon idegen ipart, a másikat kényszerítsétek, hogy tegyen a hazáért, mit szunynyadó tehetségével megtehet; azt kényszerítsétek, hogy félretéve gyávaságát, álljon a harcba, attól tagadják meg ajkaitok mézét, ha tovább is labancz lesz, nem áll a haza szolgálatába. Ne álljatok szóba azzal ki nem a nemzet katonája. Ne féljétek, a ti gyengesétekben erő van, a férfi erőnek gyengesége. Fel fel leányok, nők, asszonyok!

*

Minden nemzet meséskönyvében szerepel az óriási király kisasszony, aki fenn lakik a Sziklacsucra varázsolt kastélyban. Néha-néha lesétál a hegyek vállaira és kötényébe felfog egy pár parasztot, ekét, ökröt, szerszámot, visszamegy a csodavárba és ott kelemesen szórakozik. Játszik az óriási királykisasszony a paraszttal, ekéjével, ökrével szerszámjaival. Ez a nemzetközi mesetárgy föllevenül a mai kétségbeejtő vigasztalan politikai konstellációkból. A naiv, gyermekkedélyű óriási kisasszony Bécs. A paraszt a maga felszerelésével a magyar nemzet.

Bécs jókedvű, tréfálkozó lelesétál a Duna kanyarulatához s kötényébe felveszi az egész magyar nemzeti institúciót. Csak játszik vele. Megsimogatja, magához szoritja a játékszert, majd szelesen fölfricskázza. Egyik pillanatban rámosolyog, a másikban megtépdesi a kőzcos alhaját. Játszik A játék a mi alkotmányunk népképviseletünk, parlamentünk.

UJDONSAGOK.

Székelyudvarhely, márcz. 18.

Személyi hir. *Nagy* Károly theol. tanár tegnap délután Székelyudvarhelyre érkezett. Tegnap este résztvett a ref. leányiskola javára rendezett estélyen, míg ma, délelőtt 10 órakor az ev. ref. templomban egyházi beszédet tart. Az istentiszteleten *Zsigmond* Ferencz kolozsvári kántor és zenetanár énekel.

Az új plebános. A helybeli róm. kath. egyháztanács 16 tagból álló küldöttsége f. hó 10-én szombaton délután tisztelgett *Gróf Mikes* János ujonnan választott székelyudvarhelyi plebánosnál Gyergyóalfaluban. — A küldöttség vezetője *Soó* Gáspár főgimn. igazgató üdvözlő beszédére *Gróf Mikes* igen szívélyes szavakkal és meghatottan válaszolt. A kitüntetést ugymond nem kereste, de felsőbb parancs előtt meg kellett hajolnia. Örömmel megy Székelyudvarhelyre, mert látja hogy bizalommal fogadják. Programot nem ad, mert a viszonyokat nem ismeri s nem tudja minő feladatok állanak előtte; de egyről biztosítja egy a küldöttséget, mint Székelyudvarhely kath. hitközségét, hogy teljes erejével és lelkesedéssel fog a hitközség ügyeinek felvirágoztatásáért küzdeni. A küldöttség tagjai a gróf igen szívesen látott vendégei valának, s másnap a szentmise meghallgatása után, búcsut véve, rövid időre a szíves házigazdától, visszatértek. — Az új esperes-plebános beiktatása május elején fog megtörténni.

Egy hó közigazgatása. Udvarhelymegye közigazgatási bizottsága f. hó 14-én tartotta folyó havi ülését, melyen a tagok csaknem teljes számban jelen voltak. Az ülésen *Ugron* János főispán elnökölt. Tárgysorozat rendén elsőnek Dr. *Damokos* Andor alispán tette meg jelenését, mely szerint az alispáni iktatóra érkezett 790 ügydarabból 679-et láttak el. Egy évre érvényes utlevelet 280-at adtak ki. Az utóállítások megtartottak. — *Barabás* András árvaszéki elnök jelenti, hogy 1502 drb. érkezett iktatóra, melyből 1284 drbot intéztek el. A hó végével gyámság alatt 11862, gondnokság alatt 158. ügygondnokság alatt 632 egyén maradt. Dr. *Lengyel* József m. főorvos jelentéséből kitűnt, hogy a közegészségügy általában kedvező volt, amennyiben a hevenyfertőző betegségek kevesebb számban fordultak elő. A közkórházban 236 beteget ápoltak, kik közül a hó végén 128 maradt vissza. — *Ember* János tanfelügyelő jelenti, hogy iktatóra 209 drb. érkezett. A hivatal munkássága az ifjúsági könyvtárak rendezésére is kiterjedt. *Homolay* Lajos h. pü. igazgató jelentéséből kitűnt, hogy egyenes adóban a m. hó folyamán 8796 kor., hadmentességi díjban 53 kor., fogyasztási adóban 6290 kor., dohányjövődékben 31229 kor. folyt be. — *Diemár* Károly kir. ügyész jelentése szerint a törvényszék és két járásbírósi fogházban 9 vizsgálati és 84 elítelt fogoly volt. — *Leichtner* Gyula h. áll. épít. hivatalfőnök jelenti, hogy az utak a tárgyalás alatt levő hóin kifogástalan állapotban voltak; egyes hidak újra-építési munkálatai engedélyeztettek; a fedanyag szállítás megkezdődött. Jelenti, hogy az utkaparók nyugdíj intézménye megalakult. *Zonda* József áll. állator-

Sz. 554—906 kj.

Hirdetmény.

Alólirott községi előjáróság közhírré teszi, hogy Homoród-fürdőn az idei fürdőszézonra egy 6 szobából álló lakás építése szükségessé válik. Ezen munkálatok kiadására nézve 1906. március 28-ik napjának d. u. 2 órája a község házához kitétetik.

Kikiáltási ár 2100 kor., bántpénz ennek 10%-a.

Feltételek a körjegyzőnél megtekinthetők.
Kápolnásfalú, 1906. március 16-án.

Menyhárt János,
k. jegyző.

Lőrincz Mátyás,
k. bír.

Sz. 65. 1906. vh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az oklándi kir. járásbírósnak 1905. évi Sp. 738/4 számú végzése következtében dr. Papp Ferencz ügyvéd által képviselt Bartalis Ferencz lövétei lakos javára Mihály Lajos lövétei lakos ellen 200 kor. s jár. erejéig 1906. évi január hó 22. én fogantositott kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 700 kor. — fill. becsült következő ingóságok, u. m.: lovak, 1 tinó, 2 sertés és 2 szekér nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek az oklándi kir. járásbírósnak 1906. évi V. 36/2 számú végzése folyán 200 korona tőkekövetelés, ennek 1905. évi november hó 24. napjától járó 5% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 74 kor. 84 fillérben biróilag már megállapított költségek erejéig, Lövéten alperesnél 1906. év március hó 22-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitétetik és ahhoz a venni szándékozók ezenel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénz-fizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alól is, el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Oklánd, 1906. évi március hó 9-ikén.

Pollák Ignác, kir. bír. végrehajtó

Eladó háztelkek.

Szakáts Zoltán tulajdonát képező és a Kuvar hegy alatt, közvetlen az állami út mellett fekvő terület, 20—25 különböző nagyságu beltelekre felosztva, előnyös feltételek mellett eladó. A vételár több évi részletben is fizethető. Az érdeklődők a feltételek iránt levélben tudakozódhatnak a tulajdonosnál, (Budapest, IV., kerület Ferencz-József rakpart 7.) vagy Barabás Albert községőhídi felügyelőnél Székelyudvarhelyen (községőhíd).

Eladó telek

Olcsó áron három szoba és egy konyha külön udvarral eladó, esetleg azonnal kiadó, Vár-utcza 15. szám alatt. Ugyanott egy üveges társaskocsi is eladó.

Az Udvarhelymegyei Takarékpénztár Részv.-társ.

Székelyudvarhelyen a fő-, valamint a Székelykereszturi és Oklándi fiókjainál

elfogad betéteket

évi 4% kamatoztatás mellett, (a tőkekamatadót az intézet sajátjából fizeti).

Kölcsönöket ad

váltókra évi 7%

bátáblázott kötelezvényekre évi 6% kamat és lejáratonként 20 fill. díj mellett (ez idő szerint.)

Bevált sorsjegy- és érték-papír-szevényeket.

Az igazgatóság.

Valódi ólomzárolt luczerna és heremag.
Erfurti vetemény- és virágmagvak.

Üzletáthelyezés!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy üzletemet áthelyeztem az Alsó-piaczterre, a szent Ferenczrendi barátok temploma közelében levő, újonnan épült

Frölichné-féle helyiségbe

hol egyszersmind nagyon szép raktárt rendeztem be mindennemű fűszeráruban, rizsek, kávék, tisztított petrolium, porcellán, üveg, gyermekjáték, díszmű-árak, függő, fali és asztali lámpákban. Aradi listekben stb. stb.

Mindig friss fűsze árak tisztán kezelve.

Amidőn kérem a nagyérdemű közönség szives pártfogását, ígérem, hogy igyekezni fogok minden esetben igen tisztelt vevőimet a legjobban és legolcsóbban kiszolgálni. — Teljes tisztelettel

SZENTPÉTERY GERGELY

Szám 918—1906 tkvi.

Viszárverési hirdetményi kivonat.

A székelyudvarhelyi kir. törvényszék mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy Dr. Kovácsy Albert ügyvéd végrehajtásának Antal Péter végrehajtást szenvedő ellen 29. kor. 40. fill. tőke követelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a székelyudvarhelyi kir. törvényszék és kir. járásbírósnak területén fekvő s a székelyudvarhelyi 60. számú telekjárván foglalt A + 112/1. 112/2 113 hrsz. fekvőkből B 6 alatt Antal Pétert illető felerész jutalékára 3127 k. becsértékben ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fenti megjelölt ingatlanok az 1906. évi április hó 19-ik napján délelőtti 9 órakor a helybeli tkkvi hatóság hivatalos helyiségébe megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni.

A kir. törvényszék, mint tkkvi hatóságtól. Székelyudvarhely, 1906. február hó 3-án.

Mihály, kir. törvényszéki egyes bír.

HAZAI BANK RÉSZVÉNYTÁRSASÁG NÁDOR-UTCZAI FIÓKJA

Alaptőke 15,000,000 kor.

BUDAPEST, V., NÁDOR-UTCZA 18.

Tartalék 2,225,000 kor.

Sürgőnyczim: Nádorutcai Hazaibank. — Telefonszám 86—01.

Biztos tőkebefektetés és legolcsóbb sorsjegyek

a Pesti Hazai Első Takarékpénztár-Egyesület új nyereménykötvényei.

Az első ciklusban évenként háromszor június 5, október 5, február 5.

300,000
600,000
300,000

koronás főnyeremények

40,000 és 20,000 és 50,000
és 20,000 40,000 és 20,000
koronás mellényeremények kerülnek sorsolásra.

Egy évi nyeremények összege

1,571.000 korona

Minden egyes sorsjegy okvetlenül kisorsoltatik

A nyeremények főösszege

32,221.300 korona,

a törlesztési huzások főösszege

36.938,750 korona.

mind az öt cikluson.

A vevőnek a rendkívül előnyös nyereményhuzásokon való játék csak a vételár kamataiba kerül, mert a legkisebb nyeremény és a törlesztési huzásnál sorsolt nyereménykötvényekért járó nyeremény szelvény árfolyam-értéke jóval több, mint a sorsjegyek mai ára.

Minden egyes nyereménykötvény, illetve a kötvény kisorsolása esetén az arra kiadandó nyeremény-szelvény az összes nyereményhuzásokon végig — tehát 70 éven át — játszik, e szerint többször is sorsolható nyereménynyel. — A nyeremény-kötvényeknek biztosítékát az államnak, városoknak és községeknek nyújtott kölcsönök képezik és a törlesztések, valamint a nyeremények pontos kifizetéséért a Pesti Hazai Első Takarékpénztár-Egyesület összes vagyonával külön is kezekedik. Ezeket a nyereménykötvényeket adjuk:

a) készpénzfizetésre a mindenkor pontos napi árfolyamon darabonként 20 korona foglalót kikötve. A sorsjegyekre igen jutányos feltételek mellett előleget nyújtunk.

b) az 1883. XXXI. t.-cz. értelmében kiállított részletivekre:

18 havi 10 koronás, vagy 32 havi 6 koronás részletre.

1906. március 15-ig beérkező rendeléseknél intézetünk ezeken az áron árfolyamemelkedés esetén sem változtat. Már az első részletnek postautalványon való beküldése után megküldjük a sorsjegyek sorozatát és számát tartalmazó törvényesen kiállított részletivet, melynek alapján a vevő azonnal megszerzi a kizárólagos játékjogot.

a) Készpénzfizetésre.

Hazai Bank Részvénytársaság Nádor-utcai fiókja, Bpest, V., Nádor-u. 18. Sziveskedjenek részemre a napi árfolyamon számítva készpénzfizetés ellen _____ darab Pesti Hazai Takarékpénztár-Egyesületi nyereménykötvényt küldeni. Mai postával küldök Önöknek foglalóul darabonként 20 koronát, azaz összesen _____ koronát, míg a hátralékos összeget sziveskedjenek _____ utánvétellel beszédeli folyószámlán hitelezni.

Kelt _____

A megrendelő neve: _____ (olvasható aláírás)

Pontos lakáscím: _____

Megrendelési jegy:

Hazai Bank Részvénytársaság Nádor-utcai fiókja, Bpest, V., Nádor-u. 18. Megrendelek Önöknél a prospektusokban foglalt feltételek szerint az 1883. XXXI. t.-cz. értelmében kiállítandó részletivére _____ darab Pesti Hazai Első Takarékpénztár-Egyesületi nyereménykötvényt. A vételár darabonként _____ koronás _____ havi részletben fogom törleszteni. Az első részletet összesen _____ kor ma postautalványon küldtem címükre.

Kelt _____

A megrendelő neve: _____ (olvasható aláírás)

Pontos lakáscíme: _____

Nagy raktár Baross, Borszéki és Kászoni vizekben